

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se
primesc.
Manuscrise nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachf.,
Nux. Augenfild & Emerio Los-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII. Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifară
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în de care dl.
Abonamente pentru Austro-Ungarik
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din intru și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 80. etajiu
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 113.

Brașov, Luni-Marti 25 Maiu (7 Iunie).

1904.

Pace națională în Boemia?

Evenimentele însemnate, ce se petrec în afară de granițele monarhiei noastre, au adus cu sine ca interesul pentru cestiunile interioare politice să scadă în măsură remarcabilă. Mai mult însă a contribuit la această slăbire a interesului faptul, că politica dinăuntru în ambele emisfere dualiste austro-ungare a ajuns la un grad de extremă monotonie, ca să nu șicem că a atins deja superlativul impresiunii respingătoare, ce o face asupra tuturor, celor ne-preocupați.

Dincoace necurmatul zângănit și vecinica hărăială cu maghiarisarea, dincolo necontentitul antagonism între Germani și Slavi, ne mai sfârșitul conflict dintre națiunile Boemiei.

Astăzi voim să vorbim despre ceea-ce se mai petrece dincolo de Laita între granițele cu stêlpii negri-galbeni. Și nu voim să vorbim în special de sôrtea destul de grea a fraților noștri din Bucovina, care formeză obiectul constant al atențiunii și îngrijirilor noastre, ci de mersul în genere al politicii interioare în Austria, ce atârna dela atitudinea guvernului și a națiunilor mai mari și mai tari ale imperiului, ér în deosebi dela mersul luptelor între cele două popore mai însemnate: între Cehi și Germani.

Erî fôia oficială din Viena a publicat de-odată cu decretul pentru disolvarea dietei din Bucovina, unde intrigele între partide și fracțiuni ajunseră la culme, și pe acela al conchiemării dietei boeme pentru ziua de 14 Iunie n.

După informațiunile, ce le avem, conchiemarea dietei boeme este privită în cercurile dirigitore politice din Viena ca o concesiune făcută Cehilor de către guvernul Koerber în speranța, că va succede acestuia de a iniția, va concursul mai ales

al aristocrației boeme, compromisul mult discutat între majoritatea cehă și minoritatea germană, care se aducă împăciuirea, ce a vizat'o în programul său actualul ministru-președinte.

Așa dér sesiunii viitoare a dietei boeme i-se atribue problema de a aduce séu cel puțin a pregăti serios pacea națională în Boemia. Problemă aprôpe uriașă după tôte câte s'au petrecut acolo în cei trei-deci de ani din urmă, și după dispoziția ce domnesce ađi în ambele tabere, cari ar avé să incheie acea pace.

Este încă viu în memoria celor ce se interesază de mersul lucrurilor în țările austriace, că raporturile dintre Cehii și Germanii Boemiei se caracteriséză prin faptul, că acasă în dieta din Praga, unde Cehii fac majoritatea, sunt Germanii cari obstruéză și împiedecă lucrările reprezentanței boeme, éră în camera din Viena, unde Cehii singuri nu pot decide, sunt aceștia cari fac obstrucțiunea, oprind funcționarea parlamentului central cu gândul de a răsturna guvernul.

Ei bine, acest guvern Koerber, pe care Cehii de atâta timp înzadar se silesc a'l da de mal, vine acum și c'un aer de generositate vrea să le ofere Cehilor ocaziunea de a fi ei cei dintâi, cari să întindă mâna de înfrățire Germanilor boemi în minoritate.

Dér de generosul avânt al lui Koerber se tem și Cehii, cărora ar fi sé le aducă cel mai mare tolos, și Germanii, cari printr'insul ar fi sé-și câștigue un scut tare al naționalității lor, o garanță, că ei ca minoritate nu vor fi copleșiți și violențați de majoritatea cehică.

Mijlocitorii compromisului séu a „păcii naționale“ preconisate de „imparțialul“ om de stat Dr. Koerber, și-au croit formula: Sé nu se guverneze nici contra Cehilor, dér

nici contra Germanilor, nici unii sé n'abă egemonia asupra celorlalți, ci sé se înțelégă și sé lucreze împreună în pace pentru binele țării și al monarhiei.

Frumosă devisă — dér, cum am đis, nu se ncrede în ea nici una din părțile litigante. Cu ocaziunea discusiunilor în delegațiunii Cehii au declarat, că vor continua a face obstrucțiune în Reichsrath, căci trebuie sé cadă mai întâi actualul sistem de guvernare, ér Germanii au declarat, că și ei vor obstrua mai de parte în dieta boemă și nu vor sta de vorbă cu adversarii lor decât atunci, când aceștia vor inceta cu obstrucțiunea în Reichsrath.

Cum va fi cu puțință a se ajunge la o „pace națională“ în Boemia pe această cale, ni-am rămăși, că nici chiar Dr. Koerber nu o scie!

Brașov, 24 Maiu, (6 Iunie).

Ancheta în cauza „reformei“ școlare și-a încheiat lucrările la 3 Iunie n. În această ultimă ședință s'a ilustrat érăși canonicul rom. *catolic* Francisc Komlossy, care a cerut, ca în preparandii limba de predare sé fie exclusiv cea maghiară. I. Kovacs a cerut, ca la esamenele de calificățiune a învățătorilor, sé nu se folosescă decât limba maghiară. Tot această a cerut'o și Ernst Finaczy. — Inspectorul de școle Francisc Kozma a vorbit contra limbei germane ca obiect de învățământ în preparandii. — Ministrul Berzeviczy închide apoi ancheta printr'o scurtă vorbire, în care mulțumesc membrilor ei pentru zelul cu care au luat parte la desbateri. Aduce mulțumiri și presei maghiare, care a urmărit cu atențiune lucrările anchetei, dând rapôrte amănunțite, din cari opiniunea publică s'a putut orienta asupra celor ce s'au petrecut.

Delegațiunea ungară a ținut Sâmbătă ședință plenară. Au participat în miniștri comuni. S'a votat budgetul pentru Bosnia și Hertegovina, după care s'a în-

ceput desbateria asupra budgetului de rășboi. S'a vorbit mult despre creditul de 450 milioane. Un singur orator a vorbit pro, Francisc Bolgar, care a declarat, că primesce budgetul, însă rógă pe ministrul de rășboi ca cu ocaziunea revisuirii legii militare sé nu piérdă din vedere interesele maghiare. Bolgar a lăudat apoi pe cavalerul de Pitreich pentru tactul cu care de un an de ăile sprijinesce validăditarea maghiarismului în armată.

Ađi, Luni, desbateria se continuă.

Congresul Burilor. Șeptemăna trecută s'a închis în Pretoria primul congres al Burilor, care în mai multe ședințe s'a ocupat cu situațiunea și organizarea elementului olandes din Africa de sud. În ultima ședință s'a primit propunerea de a înființa o societate numită „Transvaalbond“, care are de scop organizarea Burilor. Guvernului engles se vor înainta 168 petițiuni acoperite de 125,000 iscălituri, cari vor conține dorințele Burilor. Pressa englesă nu este de loc încântată de lucrările acestui congres. Diarul „Standard“ scrije între altele următoarele: „Vorbirile au fost în genere loiale, dér din tôte transpiră un spirit dușmănos față de guvernul engles. Este mai pre sus de ori-oe îndoială, că idealul Africanderilor a rămas neschimbat. Generalul Delarey, care până mai acum observase o ținută liniștită, a adus din nou la viață spiritul patriotic, care se baséză pe o mândrie puternică națională“.

Intriga foilor guvernamentale.

Înainte cu câteva ăile am arătat cât de multă silință își dau argații de la pressă ai guvernului, pentru-ca din incidentul anchetei și a declarațiunilor făcute înaintea ei de către Mitropoliții noștri, sé vire intrigă între conducătorii bisericilor noastre, în speranța, că vor compromite astfel interesele solidarității noastre naționale în cestiunea școlilor.

Cea mai nouă uneltire are de scop, cum se vede, a băga zizanie între metro-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Puterea imaginațiunii.

Schiță psihologică de Dr. Parkner.

Orî cât de calmă și limpede ar fi cugetarea noastră, la diferite ocaziuni facultatea noastră de observație este influințată mai mult séu mai puțin în diferite chipuri. Puterea imaginațiunii este mult mai mare decât se crede de obicei și ea se manifestă une-orî atât de tainic, încât adesea nu aflăm de loc, ori aflăm numai din întâmplare cât de mult stăm sub influența ei.

Chiar și în viața de tôte ăile se observă adesea puterea imaginațiunii. Decă ni-se ofere o țigară împachetată elegant séu un pahar de vin într'o butelie cu etichetă cunoscută de către un prietin chiahur, acestea ne vor prii escelent și nu vom găsi cuvinte spre a le lauda bunătatea. Decă se întâmplă însă sé aflăm incidental, că nici una nici alta n'au fost vre-o calitate superioară, s'a dus pe copcă gustul escelent de mai înainte. Nici țigara

nici vinul nu ne mai place. Din contră, decă țigara și vinul ni-se ofere de către cine-va, despre care nu presupunem, că ar puté sé dispună de calități alese, vom găsi că sunt próste și nu le consumăm cu plăcere. Séu: Consumăm cu cea mai mare poftă o mâncare până ce un vecin descopere, că ea are un gust particular, displăcut. Gustăm și noi cu băgare de sémă, și declarăm, cu nu simțim acel gust particular. Vecinul însă stăruie în părerea sa și pune jos cuțitul și furculița. Gustăm din nou și atunci observăm, că mâncarea are în adevér un gust displăcut. În realitate mâncarea n'are nici un cusur. Ne-am lăsat pur și simplu influența de observația falsă a altuia.

Ca și gustul, așa și mirosul este supus puterii imaginațiunii. Aflându-ne într'o odaie, cine-va din cei de față declară, că simte miros de părleală. De cele mai multe-orî ni-se sugeréză și noué același miros, deși cercetând mai de-aprôpe se află că totul se întemeiază pe închipuire. Une-orî iluziile de felul acesta se potențéză la un grad mare. Un procuror a fost însărcinat sé presideze exhumarea cada-

vului unui nou-născut. Făcându-se exhumarea cosciugului, procurorul a declarat că simte deja mirosul putrejunei. I-s'a făcut rău și leșină. Deschidându-se cosciugul, s'a constatat, că era... go!

Tot așa stă lucrul și cu vędul și tactul. Probe avem berechet din viața de tôte ăile.

Prin escitarea imaginațiunii suntem în stare a esercita influință chiar și asupra procesului intern al corpului nostru. Profesorul Behmann a făcut șesperimente cu o persoană, căreia i-a sugerat sé-și închipuescă cu tótă forța posibilă, că o parte anumită a palmei sale are o temperatură estra-ordinară. Punându-se un termometru la partea locului, s'a vędut că în adevér temperatura corpului la acest loc era cu o jumătate de grad mai urcată, ceea-ce însemneză mult. Asemenea încercare póte sé face și cine-va a fost odată pe o stâncă prăpăstiosă séu într'un turn, unde l'au apucat ameteșile, senzația acesta a ameteșii și-o póte singur sugera ședând în odaie pe scaun și închipuindu-și că stă pe stâncă séu pe turn.

Dér nu numai noi înșine putem sé

ne sugerăm asemenea senzații, ci putem sé fim sugestionăți și din afară. Nu e nevoie, decât sé vină mai multe persoane una după alta și sé ne declare, că se miră ce rău arătăm și, deși ne bucurăm de o perfectă sănătate, începem în adevér sé ne simțim rău. Sunt numeroși ómeni hipochondrici, cari se imbolnăvesc cetind cărți de medicină, în cari vęd descrie simptomele și desvoltarea anumitelor bóle. În nisce apariții fără nici o importanță, ei vęd simptomele imbolnăvirii și aștintindu-și atențiunea mereu la ele, în cele din urmă se ivesc în adevér simptomele caracteristice ale bólei respective.

La persoanele hysterice, al căror sistem nervos este surexcitat, imaginația dobândesc o putere de necređut. Un tiner voinic care împingea o róbă fú călcat de o căruță grea, trasă de cai în trap. Tinerul rămase cât-va timp lipsit de conștientă. Un polițist din apropiere îl ridică și constată, că róbă e sdrobită, tinerul însă nu primise nici o leziune. Din contră asupra psihicului tinerului, accidentul avú o impresia covârșitoare. Nu mai putea dormi nóptea și era chinuit de visiuni grozave.

politul Mețianu de-oparte și Episcopul I. Pap și vicarul Mangra de altă parte.

Correspondența oficiasă „Keleti Értésítő” a lansat zilele acestea un comunicat, în care se dicea, că Metropolitul la conferența episcopescă din Budapesta a fost majorizat, că I. P. S. Sa ar fi prezentat un elaborat mai „conciliant”, mai „patriotic”, care se servescă ca basă a declarațiilor sale înaintea anchetei. Acest elaborat însă n'a fost primit, ci s'a primit „unanim” de conferența elaboratul lucrat de omenii, cari dau tonul în consistoriul episcopului de la Arad.

Se dice apoi, că declarațiile Metropolitului Mețianu n'ar fi fost decât ideile „partidului Mangra”, care are influință hotărâtoare în diecesa Aradului. Metropolitul s'a vădit constrâns a-se supune hotărârii conferenței etc.

Așadar—dice diarul guvernamental „Szabadság” din Oradea dela 1 Iunie—ar rezulta, că Mangriștii ar fi aceia, cari au pus în gura Metropolitului „declarațiile nepatriotice”, ér d-l Nicolae Zigre, care a luat parte la conferențele episcopesci, ar fi contribuit mai mult la acesta.

De aceea diarul guvernului, „Szabadság”, care nu scim cum și de ce s'arată din parte-i așa de îngrijat de reputația „patriotică” atât a d-lui N. Zigre, cât și a vicariului episcopesc V. Mangra, a pus în mișcare pe raportorul său, care — dice — a reușit a îndemna pe d-l vicar Mangra, să-i facă cu privire la cele colportate de „Kel. Ért.” nisce „declarațiuni prețioase”. Nu ne vine în minte a reproduce aici tot ce „Szabadság” pune în gura vicariului de la Oradea-mare. Intre altele să fi dis, după fôia din Oradea, vicariul Mangra:

„E o absurditate a susține, că alții înfluințază pe Mitropolit, ci acesta le conduce pe toate cu voință de fier. N'a existat un „partid Mangra” la conferența din Budapesta a episcopilor, nici n'a fost necesitate de astfel de conferență, căci însuși Mitropolitul a spus, că înainte de călătoria sa la Pesta s'a ținut consistoriu, la care luară parte și cei doi episcopi.” El (Mangra) nu scie ce s'a decis în consistoriu (!) Scie numai, că voința Metropolitului s'a validat. Cât pentru N. Zigre, nu spune decât una: N. Zigre e membru al comisiunii administrative și membru al partidului liberal din comitatul Bihorului...

Raportorul lui „Szabadság” comunică mai departe, că Mangra i-a spus, că n'ar fi nici o legătură între densus și declarațiunile din anchetă ale lui Mețianu (!), și că articolul acela, prin care vréu să arunce asupra lui (Mangra) tendința nepatriotismului, iese dintr'un izvor odiosului. Vicariul se fi mai dis: „Decă va deveni lege proiectul (lui Berzeviczy), eu îl voi executa conștient după litera și spiritul legii”. In fine să fi declarat, că proiectul trebuia judecat numai și numai din punct de ve-

dere pedagogic, căci atunci „declarațiile naționaliste” ar fi fost ferite de a deveni atât de extreme (!?) și că articolul din „Magyar Szó” numărul de la 31 Maiu ar corespunde cu vederile sale (ale Vicariului).

Ne face impresiunea, că în afară de momentul, că Vicariul Mangra nu voiesce să apară ca unul care umblă să influințeze pe Metropolitul în sens naționalist, raportorul fôiei guvernamentale din Oradea merge prea departe, când îl face pe Vicar să declare mai printre șire mai pe față, că n'ar fi mulțumit cu cuprinsul vorbirei Metropolitului ținut în fața anchetei.

Ni-se pare, că declarațiile d-lui Vicar sunt puse cu intențiune într'o lumină, care se-l presente desbinat cu Metropolitul și în cestiunea școlară. In momentele grave ale luptei pentru școle, ce le străbatem, credem a fi dér cu atât mai necesar, ca părintele Vicar Mangra să rectifice aserțiunile diarului „Szabadság”, făcând și densusul în interesul cauzei ceea-ce a făcut Metropolitul său, care, precum se asigură, a adresat o depeșă către câte-va diare din Peșta, prin care declară de tendințios comunicatul din „Kel. Ért.”

Interesele solidarității în lupta, ce ne astéptă, reclamă urgent, ca să se delătore ori-ce bănuieli, că conducătorii bisericesci ai școlilor noastre n'ar fi în principiu și de fapt deplin solidari în combaterea nedreptelor, violentelor și periculoșelor dispoziții ale proiectului ministerial discutat în anchetă.

După anchetă.

Cetitorii noștri sunt orientați asupra mersului desbaterilor în ancheta convocată de ministrul Berzeviczy în cauza așa numitei reforme școlare. Pe cât ni-a permis spațiul, am reasumat conținutul vorbirilor, ce s'au ținut la desbaterea generală și amendamentele, ce s'au propus la desbaterea specială.

Trecând în revistă generală cele ce s'au spus și plănuit în firul discușiunilor anchetei, care a durat o săptămână întregă, vom constata înainte de toate, că afară de cei doi metropoliți români, și în parte și reprezentantul bisericei gr. or. sârbesci, toți cei-lalți membri ai anchetei au divinizat de-oparte, așa-dicând opera ministrului Berzeviczy ér pe de altă parte au pretins sus și tare, ca dispozițiunile proiectului să se înăsprască în favorul limbei maghiare și în păguba enormă a învățământului nemaghiar confesional. Din declarațiunile, ce le-a făcut însuși ministrul Berzeviczy atât în discursul său de deschidere, cât și cu ocasiunea închiderii anchetei, rezultă clar și neîndoios, că el în primul rând nu e străin de intenția, ca în textul proiectului, ce se va prezenta așl mâne dietei, să augmenteze dispozițiunile privitoare la învățarea „cu succes”

a limbei maghiare. Acésta e de alt-fel firesc, decă vom ține sémă de impulsurile ce i-s'au dat în decursul desbaterilor și de postulatele extreme cărora li-au dat espresiune membrii maghiari ai anchetei în ce privesce validitatea limbei maghiare pe totă linia, în școlele primare și în preparandii.

Cu unanimitate vrednică de o cauză mai bună au cerut membrii maghiari ai anchetei, ca limba maghiară să se valideze în măsură mai mare, decum prevede proiectul, la pregătirea și calificatiunea învățătorilor. Nu se pôte—dice ei—ca limba maghiară să se învețe cu succes în școlele populare, decă învățătorii înșiși nu știu ungueresce. Trebuie, deci, să se ia măsurile cele mai severe, ca dascălii naționalităților să fie pregătiți și calificați perfect în limba maghiară, — căci la din contră nisuițele naționale maghiare pe terenul învățământului, se vor sfârși cu fiasco.

Pornind din ideia acésta, n'are să surprindă pe nimeni strășnicia cu care toți până la unul au cerut garanții mai eficace, și n'are să ne mire nici vocile de presă ungueresc, cari acum, după anchetă, îndemnă pe guvern să disprețuască opoziția ce i-se face pe acest teren din partea bisericeilor nemaghiare și a presei naționaliste. „Bud. Hirnap” dice d. e: „Pe tărîmul instruciunii publice am ajuns la césul al doi-spre-dece-lea, în ce privesce nisuițele naționalităților. Decă vrem să nu suferim înfrângere desevirșită pe acest tărîm, nu-i permis să mai amânăm nimic, căci așl avem încă speranțe de victorie, mâne, poimâne însă abia decă mai putem spera acésta...”

Discusiunea din anchetă a mai scos la ivelă și alt moment important. Scim, că arhieriei celor două biserici române au protestat contra dispozițiunii din proiect, după care, decă 20% din elevii unei școle nemaghiare sunt de limba maternă maghiară, la instrucție să se întrebuinteze și limba maghiară ca a doua limbă. Este interesant, că în contra acestei dispozițiuni s'au ridicat și membrii maghiari ai anchetei, — însă din punct de vedere cu totul opus. Anume, să nu se admită în nici o școlă, ca elevul maghiar al acesteia să fie instruit în altă limbă, decât în limba sa maternă maghiară. Cu alte cuvinte, învățătorul să predea, de dragul câtor-va elevi maghiari, aceeași materie în două limbi: în limba majorității elevilor (română, sârbă, germană etc.) și în limba minorității disparente (maghiară).

Ne oprim de-ocamdată aci, căci credem că e de ajuns pentru ilustrarea situațiunii. Mâne poimâne vom vedé, în ce măsură va săi săi sémă ministrul Berzeviczy de doleanțele șovinistilor intoleranți din anchetă la redactarea definitivă a proiectului.

„Le Temps” despre călătoria familiei regale române pe Dunăre.

Diarul „Le Temps” publică următorul articol asupra excursiunii pe care Regele Carol, Regina și principii moștenitori au făcut-o pe Dunăre:

Excursiunea făcută pe Dunăre de regele Carol, regina Elisabeta, Principele și Principesa moștenitori ai tronului, dimpreună cu copiii lor, a luat proporțiunile unui eveniment politic în urma entuziasmului frenetic, cu care populațiunea mărginașe a primit familia regală. Spontaneitatea manifestărilor și imensitatea publicului ce se grămădea pretutindeni, au dat acestei călătorii o alură excepțională. Se pôte spune cu temei, că întréga populație a regatului se găsea pe malurile Dunărei, ca să aclame cele trei generații de regi, pe cari Orientalul avea cinstea de a-le purta pe bătrânul fluviu.

Regele Carol profund emoționat decă nu și puțin surprins de acésta demonstrație de unanimitate fidelitate a adresat prin „Monitorul Oficial”, d-lui D. A. Sturdza, ministru președinte, o scrisóre, prin care își exprimă recunoștința pentru probele de iubire ale poporului său, către El și familia Lui.

Reamintirea acestei călătorii, dice „regele, va rămâne de a pururea întipărită în inimile tinere ale moștenitorilor „Mei, când vor fi chemați să conducă destinele iubitei noastre Români. Cât pentru mine, sunt mândru de un popor care mă înconjură cu atâta dragoste”.

Regelé Carol nu se înșelă, legături indisolubile sunt de acum stabilite între poporul Român și dinastia sa.

Călătoria pe Dunăre mai presintă și un interes politic, demn de atenție.

Partea acestui mare fluviu cuprins între fruntariile regatului, reamintesc suferințele și sforțările trecutului, succesul prezentului și speranțele viitorului. El resună cu drept cuvânt domnia regelui Carol.

Carol de Hohenzollern a pășit pe pământul României prin Turnul Severin, pe unde mai acum două mii de ani împăratul Traian a aruncat faimosul său pod, ale cărui ruine se ved și așl. A voit să înceapă călătoria de aci, în amintirea zilelor frumoșe ce i-au fost dat să presideze în destinele României, — cari zile numai după o perioadă de 11 ani de domnie trebuia să-l conducă la strălucitele victorii din 1877—1878.

Din diferitele puncte ale Dunărei principele Carol a condus preludiul războiului și apoi tot de aci pornind prin vârful săbiei sale a cucerit independența țerei și coróna sa regală.

De atunci grație unei munci neîntrerupte, litoralul stâng al Dunării a luat o dezvoltare considerabilă.

Pretutindeni porturi înfloritoare dotate cu toate instituțiunile moderne, proclamă progresele realizate de România în acești din urmă 30 de ani. De altă parte marea rețea a drumurilor de fier, care îndreptăză spre aceste porturi produsul muncii naționale, a îndecit importanța acestui fluviu și a dat porturilor sale rolul natural, ce le revenea pentru prosperitatea țerei.

Regele Carol a voit să revadă în mijlocul familiei sale, aceste locuri isto-

In aceste visiuni i-se prezenta hojma aceeași scenă: O căruță în trab îl trântesce la pământ și rôtele îi trec peste abdomen. Intr'o diminută s'a trezit cu o paralizie care a ținut cincî luni. Picioarele și abdomenul fi erau insensibile. Insensibilitatea era marcată în sus prin o linie, care corespundea cu desevîrșire liniei închipuite, pe unde credea el că a trecut róta.

Chiar și năluca morții încă pôte fi evocată de imaginația unor asemenea persoane. O damă histerică auzise în tinerete de la o femeie neghiobă, că persoanele cari sufer de bóla de care suferia densus, la etatea de patru-deci și cincî de ani trebuie să moră. După douăzeci de ani, ajungând etatea amintită, dama se pregătia de morțe, îi veniau nădușeli și pôte muria în adevér, decă medicul n'ar fi aflat din întâmplare de profeția nărodă. Cu mare dificultate a putut să o convingă, că femeia aceea a spus o prostie. Atunci s'a hotărît să trăiescă și din acel moment s'a însănătoșat.

Precum la producerea bólelor așa și la vindecarea lor jócă rol imaginația. Sunt bolnavi, cari se tămăduesc îndată ce au

văduț pe medicul. Un bărbat de stat renumit suferia de insomnie. Aflându-se în vilegiatură, a trimis după medicul din comuna apropiată, să-i facă injecție de morfina.

Medicul se prezintă și face pregătirile pentru mica operațiune. In momentul acela observă însă, că a uitat să aducă morfina. El își păstrează însă calmul și face injecțiunea... cu apă curată. Intrebat, decă injecțiunea va avé efect, medicul răspunde în tonul convingerii, că da. Și în adevér nervii bărbatului de stat s'au calmat și a putut să adormă.

Fenomenele cele mai interesante despre puterea imaginațiunii le furnisază hipnosa. O bucată de hârtie despre care medicii afirmă, că este hârtie de muștar, pusă pe pielea bolnavului producea în adevér efectul hârtiei de muștar. Interesante sunt încercările lui Kraft-Ebing, Jendrassik și alți experimenteratori. Din contră hârtia de muștar declarată de medic ca hârtie simplă, n'a produs nici un efect.

Se citéză o sumedenie de casuri provenite din închipuire și cari au jucat rol în procese criminale, influințând mersul ju-

stiției adesea în detrimentul unui inculpat pe sfânta dreptate.

Incheiăm cu următorul cas interesant:

O damă mai în vârstă din Viena își închipuia, că un ofițer care ședea în vecini și trecea dînoic pe lângă ferestrelor ei, se prăpădesce de dragoste pentru densus. Întemplantarea a adus cu sine, că într'o familie a făcut cunosciță cu acel ofițer. Din puținele cuvinte ce le-au schimbat, dama s'a confirmat și mai mult în convingerea, că ofițerul o iubesc, însă — n'are curajul s'o mărturisescă. Inchipuirea ei dobândi în curând o nouă hrană prin nisce corespondențe de amor anonime publicate printre inserțiunile unui diar și despre cari ea își închipuia că îi sunt adresașe densusi și scrise de ofițerul. Intr'aceea ofițerul plăcă în concediu. Dama găsesce un pretext și îi scrie. Ofițerul, ca om cult, îi răspunde politicos însă cu reserva convenită. Dama își închipuiesce, că printre rânduri ofițerul îi declară amor. Intorcându-se din concediu, ofițerul se întilnesce érăși din întâmplare într'o familie cu dama și acésta profită de ocasiunea,

când au rămas un moment singuri și aruncându-i-se în gât, declară că este mirésa lui. Ofițerul a fost fórte surprins și i-a declarat în scris, ca este o neînțelegere la mijloc.

Sentimentele damei s'au schimbat din acest moment cu desevîrșire. Ea își închipuia acuma, că ofițerul o vorbesce în toate părțile de réu și închipuirea acésta îi fu „confirmată” érăși prin nisce corespondențe anonime publicate la inserțiuni și cari erau de conținut ofensător. Era în firma convingere, că sunt scrise la adresa ei și că nimeni altul nu le-a putut scrie decât ofițerul.

Dama se adreséză colonelului și cere pedepsirea ofițerului. Acésta i-se refuză. Nu peste mult ofițerul își dá dimisia din armată, ér dama creșându-se mereu ofensată și insultată, îl dá pe ofițer în judecata tribunalului. Aici s'a descoperit nevinovăția inculpatului. Intréga istorie amorósă n'a existat decât în imaginațiunea damei, care în urma unei anchete medicale fu declarată de histerică.

Trad. de st.

rice, ce au fost martore evenimentelor pelor mai importante ale domniei sale, și de unde i-au fost dat se și potă întemeia continuitatea dinastiei.

Pentru micul principe Carol acesta a fost mai mult decât o lecție rece de istorie. Și apoi înconjurat de afecția și esplosia de entuziasm a întregului popor, el va fi însuflețit de mare încredere, atunci când va avea să conducă destinele acestei țări.

În trecut fie dis, acest entuziasm a desmintit aserțiunile pesimiste, că nemulțumirea ar fi mare, din cauza economiilor ce a trebuit să se impună fie-cărui, pentru realizarea programului partidului liberal.

În fine nu trebuie trecute sub tăcere manifestările de simpatie ce s'au produs pe malurile Bulgariei, la Smirnan, Vidin Rahova și Nicopol. Regele Carol le-a consacrat prin scrisoarea sa câteva linii foarte afectușe și s'a arătat profund atins de această reamintire de recunoștință.

Participarea populației bulgare la recepția Suveranului României, constituie o nouă dovadă de relațiunile cordiale ce există între aceste două țări vecine.

Astfel fu această călătorie atât de fecundă în învățăminte.

Războiul.

De pe câmpul de război n'au sosit sciri pozitive. Scirile, cari s'au telegrafiat ieri și alaltă-ieri, sunt toate din sorginte engleză, sunt necontrolate și contradicțoare.

Se vestise, că generalul rus Stackelberg a primit ordinul să plece c'o armată de 12,000 oameni în ajutorul garnisonului din Port-Arthur. Generalul ar fi avut adevărat misiunea de a ataca din spate armata generalului japonez Oku, care operează contra Portului-Arthur. Stackelberg s'au și plecat imediat spre Vafangtien, distanță de 15 mile de la Port-Adam. Oprindu-se la Kaiping, armata acesta rusescă s'a angajat în lupte mai mici cu detașamentele japoneze, lupte cari ar fi durat cinci zile. *Rușilor însă* — spun depeșile din isvor englez — nu li-a succedat să spargă linia de luptă a Japoneseilor, ci au fost siliți a se retrage.

Nu se știe însă cu siguranță, că ce s'a petrecut de fapt. Chiar telegramele din Londra anunță, că situația la aripa stângă a armatei lui Stackelberg a rămas neschimbată, și că numai la flancul drept, între Vafangtien și Liaoyang, au fost câteva ciocniri între Cazaci și infanterie japoneză, în cari au avut pierderi neînsemnate atât Rușii, cât și Japoneseii.

Armata generalului Stackelberg e compusă din două diviziuni infanterie și o brigadă de cavalerie. Și se ține, că în zilele din urmă numeroșe trupe rusești au mai fost trimise spre Sud. După o scire din Cifu, armata acesta ar fi având misiunea, de a apăra linia ferată și a neliniști armata lui Oku.

Tot din Londra se vestese, că Kuropatkin se retrage din Liaoyang la Kaiyuen situat la distanță de 50 kilom. spre nord de Mukden. Kaiyuen este punctul cel mai estrem sudic din rețeaua de căi dinspre Siberia. Acest punct nu pōte fi înconjurat de Japonese prin mișcări concentrate.

Intr'aceia se anunță, că Rușii se mișcă viu în partea de nord a Coreei. Trupe puternice de Cazaci adună proviziuni în cantitate mare. Se ține, că avansurile lor au pōtruns până aproape de Gensan și că Coreeanii le vin în ajutor. Din Seul se telegrafiază, că se așteaptă un mare atac din partea Rușilor la Gensan. Toțe femeile și copiii din acest oraș au fost transportați în munți.

Ca ceva caracteristic pentru producțul fantasiei englezesce înregistrăm scirea ce li-s'a telegrafiat diarelor engleze, că generalul Stössel a oferit capitularea Portului-Arthur.

Asupra luptelor de la Kintschou generalul rus Gilinsky telegrafiază ministrului de război rusec următoarele:

Generalul Stössel raportază, că în zilele de 25 și 26 Maiu, după o luptă înverșunată, care a durat două zile, a or-

donat spre s'era evacuarea pozițiunei de la Kintschou, căci avea în contra lui cel puțin trei diviziuni cu 120 tunuri. Focul inamicului, mai ales al celor patru cano-niere și șese torpilore, a distrus cu totul bateriile rusești de pe pozițiunea de la Kintschou. Regimentul 5, care se afla chiar pe acea pozițiune, se mențină cu eroism sub focul inamicului, precum și bateriile și cano-niera „Bobr“, cari au causat Japoneseilor pierderi enorme. Pierderile rusești au fost de vre-o 30 ofițeri și vre-o 800 soldați uciși și răniți. Am distrus și stricat toate tunurile pe cari inimi-cul ni-le scoșese din serviciu. Negreșit, nu se putea să luăm cu noi tunurile din pozițiunile atacate de inimic în timpul unei lupte înverșunate, ceea-ce ar fi trebuit să se facă cu trei zile înainte de luptă. Lupta din ziua de 26 Maiu a început la ora 5 dimineața și a durat până la 8 s'era. În momentul când s'a ordonat evacuarea treptată a pozițiunei, nu s'a putut face să explodeze minele aședate, deo-ace Japoneseii au înconjurat pozițiunea noastră, trecând printr'o apă, care le trecea peste brîu și se aflau sub protecțiunea vaselor lor.

O declarație a lui Kuropatkin. Corespondentul din Petersburg al diarului „Figaro“ scrie: Inainte de a pleca pe câmpul de luptă, Kuropatkin a declarat următoarele unui amic al său:

— În luna dintăiu mă vor învinui de neactivitate, în luna a doua de incapacitate, în luna a treia se va face sgomot mare și mă vor înfiera de trădător. De multe-ori vom suferi înfrângerii, eu însă înainte de Iulie nu voi întreprinde nimic decisiv; atunci armata întregă va fi concentrată și voi pute să usez de ea.

Din Petersburg se mai telegrafiază: Kuropatkin a declarat unui atașat militar, că nu și-a pierdut de loc credința în succes și că pierderile de până acuma nu trebuie să dea cauză de desperare.

SCIRILE DILEI.

24 Maiu v.

Excursiune școlară în România. Sâmbătă s'era s'au reîntră la Brașov cei 20 profesori și 76 elevi de la liceul român din localitate, cari, precum am amintit la timpul său, au întreprins o excursiune de studii în România pe linia Predeal — Constanța. Scopul excursiunei a fost geografic-archeologic. Timp de patru zile elevii noștri au fost oșpeții corpului didactic din cele patru centre vizitate: Constanța, Cernavoda, București și Sinaia. Primirea ce s'a făcut profesorilor și elevilor noștri, a fost din cele mai cordiale și a fost ținută strict în cadrele unei petreceri școlare. D-l profesor N. Sulică, raportorul nostru, ne va pune la dispoziție un detaiat raport despre această frumoasă și instructivă excursiune școlară.

Parastas pentru fericitul episcop Pavel. În ziua de 1 Iunie, aniversarea decedării episcopului Mihail Pavel s'a ținut un parastas în biserica din Sat-Slatina zidită cu cheltuiala regretatului episcop și lângă care se află și locașul de odihnă vecinică a neuitatului Arhiepiscop. A celebrat vicarul Maramureșului Rev. d-n Titu Budu.

În memoria lui Ștefan cel Mare. Cu ocazia sărbătōrei pentru comemorarea morții lui Ștefan cel mare se va organiza și la București ca și la Iași o procesiune istorică. O sută de călăreți în costume de pe vremea marelui Voevod în frunte cu Ștefan vor străbate stradele Capitalei de la Cismigiu până la șosea.

Monumentul lui George Duca. Vineri ziua de sf. Constantin și Elena s'a făcut la București cu mare solemnitate inaugurarea monumentului lui G. Duca, fost director al căilor ferate, directorul școlii de poduri și șosele, și unul din cei mai de seamă oameni de știință, pe cari i-a avut țera. Monumentul ridicat prin subscripțiune de funcționarii căilor ferate, mari și mici, se află aședat în stânga pieței gării de nord. De-asupra soclului e aședat bustul lui Duca, în bronz. Jos, de-asemena în bronz, este un grup alegoric: o femeie reprezentând știința inginerescă, cu compasul în mână, cu privire în depărtare și o fetiță care întinde spre bust o ramură

de lauri, reprezentând școlă froebeliană pentru copiii funcționarilor, înfăințată de Duca. Trei baso-reliefuli reprezintă: cel din față pe Duca luând partea la congresul căilor ferate din Petersburg, cel din stânga școlă froebeliană, și cel din dreapta casa de ajutor a funcționarilor căilor ferate, — de asemena opera lui Duca. În dreapta și în stânga pedestalului sunt două roți înțaripate, emblema căilor ferate.

Monumentul este opera d-lor arhitecți Șt. Burcuș și Șt. Petculescu. Bustul este lucrat de d-l Filip Marin, grupul alegoric de d-l Paciurea, și baso-reliefulurile de d-l Craus. Bronzurile au fost turnate în școlă de arte și meserii.

De la Reuniunea de cântări. Săptămăna acesta se reîncep probele Reuniunii române de cântări din Brașov. Viitōrea probă are loc mâine Marți la orele 6 d. a.

Non advocat. Ni-se scrie: D-l Dr. Rubin Patila a depus în ziua de 3 Iunie esamenul de advocat înaintea comisiei de la tabla regescă din M. Oșorhei și își va deschide cancelaria în Alba-Iulia.

Bartha Miklós — în Sicilia. Famosul redactor al diarului „Magyarország“ a eșit în lumea largă. S'a dus în Sicilia. Bine face că se mai duce și câte un jurnalist maghiar în țeri străine, ca să i-se mai largescă orizontul și să nu-i fie capul strâns ca într'o meghinea de vederile șoviniste. Bartha își descrie impresiile în foiletonul diarului său și este adorabilă naivitatea cu care vorbesce despre unele lucruri cari până acuma erau necunoscute. Taormina? Ce-i asta? În viața lui n'a auzit Bartha despre Taormina! A rămas cu gura căscată... Firesce, decât Bartha și conșoții ar mai arunca câte o privire și prin literaturile străine, nu s'ar face de rîs cu naivitățile lor. Goethe a vizitat Taormina la 1786 și în „Italienische Reise“ scrie pe larg despre ea. În cartea acesta o cunoșce fie-care elev din cursul superior al unui gimnasiu, fiindcă aparține literaturii universale. D-l Bartha în exclusivismul său hyperpatriotic nu. Ce are el cu Goethe? — O altă supărare a avut B. în Sicilia prin faptul, că insularii aceia consumă pâine din grâu românesc, zahar austriac și mai nu știu ce fel de articole germane. De ce nu împōrtă Sicilienii mărfuri maghiare? Se întrebă d-l Bartha. De ce?...

Logodnă. D-l Octavian Prie, profesor la gimnasiul din Blășiș s'a logodit cu d-șora Elena Nestor, fiica d-lui profesor Silvestru Nestor de la același gimnasiu. — Felicitări!

Pentru masa studenților români din Brașov au înțrat de la d-l Voicu Moțoiu proprietar în Chioroisme (Dobrogea) cu familia și amicii săi suma de 180 lei. Primescă generoșii donatori cele mai călduroșe mulțămite. — *Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.*

Corfescu la Clușiu. Ni-se scrie: Cântărețul român Corfescu, după frumoșele succese din Cernăuți și Bistrița, a sosit la Clușiu, unde va da un concert Marți în 7 Iunie în sala Redutei. Publicul din Clușiu și împrejurime arată un deosebit interes și se speră, că artistul va fi încurajat după cum merită.

Turburare religioasă. Din Toulon se telegrafiază, că Vinerea trecută preotul unei biserici de mahala refuzând a da prima cuminecătură mai multor copii cari în cursul unei serbări școlare au cântat imnul „Internațională“, vre-o miie de manifestanți au atacat bisericile. Scaunele au fost sparte și mai multe statui de sfinți au fost trântite la pământ. Poliția și jandarmeria au intervenit spre a restabili liniștea.

Tesaurul de război al Rusiei.

Ca în ori-ce război, așa și în războiul actual dintre Rusia și Japonia, cestiunea financiară este de cea mai mare importanță. S'a vorbit mult despre tesaurul de aur de care Rusia dispune pentru scopuri de război. D-l Henry Norman publică în „The World War“ o mică dare de seamă despre aurul adunat în Banca Rusiei. Acestă dare de seamă presintă un interes, și o reproducem aici în trăsăturile ei generale.

După ce d-l Norman descrie clădirea pe din afară și pe dinăuntru, el trece la cestiunea, care interesează mai de-aprope. D-sa ține:

După un lung parcurs, am ajuns la două uși mari de fier înaintea cărora se aflau împiegați în uniformă. Cheile de la cele trei broșe ale acestor uși, sunt păstrate de trei împiegați, și broșcele înșeși sigilate cu câte trei peceti ale căror originale se află în mâinile altor trei persoane. Sentinela cu arma, care stă înaintea

ușei, pōte chema printr'o presiune asupra unui buton electric garda militară la moment.

Ușile se deschisera, și d-l Norman și mă aflău într'un lung coridor, în care la dreapta se afla apartamentul cu rezerva de argint. La stânga intrăram într'o odaie foarte înaltă de vre-o 40 metri lungime și vr'o 15 metri lățime. La părăți se aflau dulapuri înalte, în cari se vedea conținutul prin uși de sirmă. Fie-care ușe era în cuiată cu un lăcaș și sigilat. Erau în total 56 de dulapuri pline de bare de aur. În afară de acesta, se aflau pe jos saci, câte 10 unul peste altul, câte 2 în lățime și 15 până la 30 în lungime.

Alesău un sac mic. Acesta fu deschis. Din el cădură monedele de aur de câte cinci ruble. În fie-care sac se aflau câte 30,003 ruble, și cum despărțirea de saci conținea 30 de saci în lungime, 2 în lățime și 10 înălțime, în aceea despărțire $30 \times 2 \times 10 \times 30,000 = 18,000,000$ ruble în aur.

Dintre dulapuri vr'o 40 erau pline de bare de aur, celelalte numai în parte. Fie-care dulap avea 25 despărțiri și în fie-care despărțire se aflau 10 bare de aur. S'au vădut astfel 12,000 bare de aur. După socotela făcută, era acolo aur în valoare de 380,000,000 franci.

Bilanțul Băncii pe ziua de 29 Martie a arătat următoarea rezervă în aur a băncii: Monede de aur rusești 238,000,000 ruble, monede de aur străine 142,000,000 ruble, metal nebatut 204,000,000 ruble, său în total 584,000,000 rub., adevă 1,556,000,000 franci. Reserva de aur a băncii Angliei este de 560,000,000. Acestă nu este încă rezerva întregă a Rusiei, e rezerva de aur propriu disă. Vine aurul Băncii și a celor o sută de filiale ale ei, necesar pentru acoperirea necesităților zilnice ale comerțului și ale finanțelor, aur în transit între bancă și filiale, aur care se bate la monetărie și aur pe care banca îl are depus în străinătate.

Acest aur se ridică la 309,000,000 ruble, ceea-ce împreună cu rezerva de 584,000,000 ruble dă 893,000,000 ruble. Două alte mici categorii, urcă suma la 898,000,000 ruble. Mai aparțin statului deposite în Londra, Paris, Berlin, Amsterdam, etc., de peste 100,000,000 ruble, și astfel întreaga rezervă de aur a Rusiei se ridică la un miliard de ruble său două miliarde și opt sute milioane franci.

E sigur, că numai o parte din acest fond e disponibil pentru scopuri de război, și că acesta e destul de respectabilă, de ore-ce s'ar ridică la 484,000,000 ruble. Acești bani pot fi luați fără a da simți cătuși de puțin vre-o lipsă.

E de notat, că Rusia cheltuesce toți banii înăuntrul imperiului și o mare parte se întōrce în casa Statului. Anglia a cheltuit în războiul cu Burii 336.313.640 franci pentru cai și catări în străinătate. Rusia nu va cheltui nici o rublă pentru cai afară din imperiu.

ULTIME SCIRI.

Constantinopol, 5 Iunie. Între patriarhalul ecumenic și sinodul patriarhal au izbucnit neînțelegeri în privința pașilor, ce trebuie să se întreprindă pe lângă înalta Pōrtă, relativ la aspirațiunile eclesiastice ale Cuțo-Vlachilor. Se ține, că neînțelegerile sunt foarte grave și pot să aibă consecințe.

Petersburg, 5 Iunie. Agenția telegrafică rusă anunță din Mukden cu data de ieri: Situațiunea în raionul de lupte, este neschimbată. Acțiunea detașamentelor noastre în Coreea de nord, neliniștesce în mare grad pe Japonese.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie
Wällischhof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamnt modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sōre, massage, electricitare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detailate stă la dispoziție direcțiunea și medical stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Novitate. MAGAZIN DE HAINE Novitate.
 pentru bărbați și băeți.

Subscrisul are onore a aduce la cunoștința Onor. public, că mi-am mărit magazinul meu cu bună reputație, de confecțiuni pentru dame

GOLDMAN N. P.

cu un magazin de

haine bărbătești, de băeți și copii,

corăspundător cerințelor moderne, pe care l'am instalat în

Piața, Șirul inului în palatul lui Czell.

Prețurile cele mai ieftine.

Pui la dispoziția On. public executarea cea mai bună și efectuarea cea mai solidă.

Principiul meu este, eu câștig puțin să fac vânzare mare.

Rugându-mă de o cercetare numărosă, rămân

Cu totă stima

GOLDMAN N. P.

magazin de haine bărbătești, de băeți și copii (palatul Czell).

Mare surprindere!

In viață nu se mai dă nici când o as-menea ocazie!

500 bucăți cu fl. 1.95.

Un orologiū de precisiune aurit minuat, cu mers regulat, garanție de 3 ani împreună cu un lanț potrivit, 1 cravată de domul modernă de mătasă, 3 bucăți năfrâmi de buzunar fine, 1 inel de bărbați admirabil cu pētră imitație, 1 portmoneu elegant de piele, 1 oglindă minuată, de buzunar, 1 păr. nasturi de manșete, 3 nast. la pept, cu încheietore patent de aur double 3/0, 1 recvisită de scris prima-nickel, 1 drăgălaș album cu chipuri, conținend 36 chipuri de cele mai frumoșe din lume, 1 broș de dame parisian, elegant (novitate), 1 păr. de butoni de peatră briliant-simili, forte seducătoare, 3 obiecte de jux, de veselie pentru tineri și hētrâni, 20 obiecte de corespondențe importante și încă alte 400 de diferite obiecte de lipsă în casă. **Tote la oaltă împreună cu orologiul, cere siugur plătește acești bani, costă numai fl. 1.95.**

Espedarea cu rambursă sēu trimiterea inainte de bani, se face prin casa vieneză de espedare centrală

P. LUST, Kracovia nr. 188.

NB. Pentru comande ce nu convin se inapoiează banii. 2-3

Cursul la bursa din Viena.

Din 31 Maiū n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	117.70
Renta de corone ung. 4%	97.20
Impr. cail. fer. ung. in aur 3 1/2%	88.75
Impr. cail. fer. ung. in argint 4%	97.80
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Bon. ung. ou premii	106.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	161.—
Renta de hartie austr.	99.25
Renta de argint austr.	99.15
Renta de aur austr.	118.40
Rente de corone austr. 4%	99.80
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	90.65
Losuri din 1860.	152.10
Actii de-ale Banței austro-ungară	16.17
Actii de-ale Banței ung. de credit	747.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	639.75
Napoleonori	19.06
Marci imperiale germane	117.25
London vista	239.40
Paris vista	95.25
Note italiene	95.10

Cursul pietei Brașo'a

Din 31 Maiū n. 1904

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vend.	18.90
Argint român.	18.80	"	18.90
Napoleonori.	19.04	"	19.10
Galbeni	11.20	"	11.30
Ruble Rusesoi	2.53	"	2.54
Lire turcesoi	21.50	"	21.60
Marci germane	117.05	"	117.25
Soris. fonc. Albina 50/0	101.—	"	10g —

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 8 Iunie 1904.

Măsura seu greutatea	Calitatea.	Valuta în	
		Kor.	fl.
1 H. L.	Grâu cel mai frumos	15	50
"	Grâu mijlociu	15	20
"	Grâu mai slab	14	80
"	Grâu amestecat	11	—
"	Secară frumoșă.	8	70
"	Secară mijlociă.	8	40
"	Orz frumos	8	30
"	Orz mijlociu.	8	—
"	Ovės frumos.	5	60
"	Ovės mijlociu.	5	40
"	Cucuruz	8	30
"	Mălaiu (meiū)	8	10
"	Mazăre.	16	10
"	Lințe	16	—
"	Fasole	14	—
"	Sēmēntă de in.	16	—
"	Sēmēntă de cânepă	7	30
"	Cartofi.	2	90
"	Măzărliche.	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	20
"	Carne de porc	1	12
"	Carne de oerbec.	—	72
100 kil.	Sēu de vită prospēt.	42	—
"	Sēu de vită topit.	60	—

Abonamente la

„Gazeta Transilvaniei“
 se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sēu lunare.

Cruce sēu stea duplă electro-magnetică

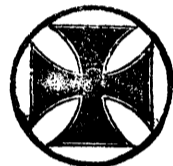
Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

Nu e mijloc secret.

Vindecă și inviorază

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa-

se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunei sângelui, anemie, ameteii, tūituri de ureche, bătăie de inimă, sgārciuri de inimă, asmă, aușul greu, sgārciuri de stomac, lipsa poftei de mănecare, reoală la mână și la piclōre, reumă, podagră, ischias, uđul in pat, influența, insōmnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor bōle, caři la tractare normală a medicului se vindecă prin electriitate. — In cancelari: mea se află atestate încurse din tōte părțile lumii, cari preșesc cu mi fāmire inventiunea mea și ori-cine pōte examina aceste a'estate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimite banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'e se confunde cu aparatul „Volta“, de ore-ce „Crasul-Volta“ atāt in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost ofici. s oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iestinatatea crucei male electro-magnetice o recomandă deosebi

Prețul aparatului mare e 6 cor. Pretul aparatului mic e 4 cor.
 folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 ani. folosibil la copii și femei de constituție forte slabă.

Expediție din centru și locul de vânzare pentru țeră și streinătate etc.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada VADÁSZ 42 A / E. colțul strada Kálmán.

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov.

Valabil din 1 Maiū st. n. 1904.

Plecarea trenurilor din Brașov.

Dela Brașov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 5-32 min. dimin.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-45 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la ora 8-13 min. sēra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. sēra.

Dela Brașov la Bucuresci:

- I. Trenul de persoane la ora 3-55 m. dim.
- II. Tren accel. la órele 5-14 m. dim.
- III. Trenul mixt la órele 11-35 m. a. m.
- IV. Trenul accel. la ora 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- V. Tren mixt la órele 6-50 sēra. (* Circulă numai până in Predeal)

Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la ora 5-25 min. dim.*
- II. Trenul mixt la ora 8-45 min. a. m.* (* au legătură până la Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul de per. la ora 2-50 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).

Dela Brașov la Zērnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la ora 9-2 min a. m.
- II. Trenul mixt la ora 3-14 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 9-47 m. sēra.
- IV. Trenul mixt la ora 6-14 m. dim. (Nu mai dela Iunie Dumineca și in serbători).

Sosirea trenurilor în Brașov:

Dela Budapesta la Brașov:

- I. Tren acc. p. Arad la órele 5-07 m. dim.
- II. Trenul de persoane la ora 7-50 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 2-9 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la ora 9-27 min. sēra.

Dela Bucuresci la Brașov:

- I. Trenul accel. la ora 2-18 min. p. m.
- II. Trenul mixt la ora 9-18 min. sēra.
- III. Trenul pers., la ora 4-55 m. p. m.
- IV. Tren. de pers. la ora 7-41 min. dim. (care circulă numai dela Predeal).
- V. Tr. accel. la órele 10-14 m. sēra.

Dela Kezdi-Oșorheiu și Ciuc-Ghimes la Brasov.

- I. Trenul de persoane la óre 8-25 m. dim. (are legătură cu Ciuc-Szereda)
- II. Trenul de pers. la ora 1-59 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Gyimes).
- III. Trenul mixt, la ora 6-10 m. sēra. (*)
- IV. Tren de pers. la órele 10-01 m. sēra. (*) (* au legătură dela Tușnad.)

Dela Zērnesci la Brașov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la ora 7-02 min. dim.
- II. Trenul mixt la ora 1-12 min. p. m.
- III. Trenul mixt la ora 7-43 sēra.

LOTERIA de stat reg. ung. a XXIV-a pentru scopuri de binefacere și de folos public.

Acēstă loterie conține 7691 cāștiguri in suma totală de 365,000 cor., care se plătesc in bani gata.

Cāștigul principal 150,000 cor.

Mai departe:

1 cāștig mare cu cor.	50,000	20 cāștiguri.	à cor. 500
1 " " " "	20,000	50 " " " "	100
1 " mic " "	10,000	100 " " " "	50
2 cāștiguri à " "	5,000	1000 " " " "	20
5 " " " "	2,000	6500 " " " "	10
10 " " " "	1,000		

Tragerea irevocabilă la 30 Iunie 1904.

Un los costă 4 corone.

Losuri se capetă: la direcția loteriei reg. ung. in Budapesta (Vama principală), la tōte oficiile: de poste, dare, vămii și sare, la tōte stațiile cailor ferate și la cele mai multe trafici și zarafii.

7-6,1850.

DIRECȚIA LOTERIEI DE STAT REG. UNG.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la zaraful Dumitru Pop și la Eremias Nepoți

J.A. Pop